

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Teoretyczne podstawy wychowania i opieki (Wykład), PG_00148718						
Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Teorii Wychowania i Pedagogiki Opiekuńczej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Lucyna Kopciewicz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		prof. dr hab. Lucyna Kopciewicz				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	1. Przekazanie studentom wiedzy na temat realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych w różnych agendach socjalizacyjnych. 2. Przygotowanie studentów do diagnozowania potrzeb uczniów/wychowanków oraz tworzenia i realizowania adekwatnych programów z zakresu wychowania i opieki.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PPWJ5_K01] ma kompetencje społeczne umożliwiające posługiwanie się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	Zdobyl kompetencje społeczne umożliwiające posługiwanie się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[PPWJ5_U02] ma umiejętności pozwalające na rozpoznawanie potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci lub uczniów oraz projektowanie i prowadzenie działań pedagogicznych, a także planowanie, realizację i ocenę spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania	Nabył umiejętności pozwalające na rozpoznawanie potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci lub uczniów oraz projektowanie i prowadzenie działań pedagogicznych, a także planowanie, realizację i ocenę spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[PPWJ5_W04] ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie na temat głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących	Posiada wiedzę uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie na temat głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[PPWJ5_W05] ma pogłębianą wiedzę na temat struktury i funkcji systemu edukacji oraz alternatywnych form edukacji; rozumie kontekstowe uwarunkowania podstaw, celów, organizacji oraz funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	Będzie stosowała pogłębianą wiedzę na temat struktury i funkcji systemu edukacji oraz alternatywnych form edukacji; rozumie kontekstowe uwarunkowania podstaw, celów, organizacji oraz funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[PPWJ5_K03] ma kompetencje społeczne umożliwiające budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia oraz włączanie ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	Uzyskała kompetencje społeczne umożliwiające budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia oraz włączanie ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[PPWJ5_U01] ma umiejętności pozwalające na dokonywanie obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizowanie ich z wykorzystywaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponowanie rozwiązań problemów	Posiadła umiejętności pozwalające na dokonywanie obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizowanie ich z wykorzystywaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponowanie rozwiązań problemów	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
Treści przedmiotu	1. Zakresy znaczeniowe pojęć: socjalizacja, opieka, pomoc, wychowanie, edukacja. Rodzaje wychowania. 2. Wybrane teorie i nurty wychowania - wychowanie autorytarne, demokratyczne, niedyrektywne, antypedagogika. Interpretacja oddziaływań opiekuńczych i wychowawczych w różnych kulturach. 3. Wychowanie i opieka w rodzinie systemowa teoria rodziny, style przywiązania. Postawy rodzicielskie i style wychowania. Struktura rodziny - rodzina z jedynakiem i rodzina wielodzietna . Hierarchia rodzeństwa w rodzinie. Rodzina monoparentalna, rodzina zrekonstruowana, rodzina zastępcza i adopcyjna, rodzina wieloprotblemowa. Zasoby i trudności rodziny a komunikacja ze szkołą. 4. Instytucjonalna opieka zastępcza. Konsekwencje sieroctwa społecznego. Współpraca placówki opiekuńczo-wychowawczej ze szkołą. 5. Strategie wychowawcze i postawy opiekuńcze wobec dzieci przewlekłe chorych. Funkcjonowanie szkoły przyszpitalnej. 6. Wsparcie emocjonalne i wychowawcze dziecka w przedszkolu i szkole trudności adaptacyjne, zaburzenia emocjonalne i psychiczne uczniów.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	nie dotyczy		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin/praca pisemna	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: A.1. wykorzystywana podczas zajęć Czerka-Fortuna, E. (2013). Komunikacja w rodzinie monoparentalnej, W: J. M. Garbula, A. Zakrzewska, W. Sawczuk, Świat rodziny. Perspektywa interdyscyplinarna. Wobec wyzwań i zagrożeń (s.42-55). Wyd. Adam Marszałek, Toruń Forma, P. (2011). Rodzina wielodzietna jako środowisko wychowawczo-edukacyjne: diagnoza i możliwości wsparcia (Rozdz. I). Wyd. Impuls, Kraków Jakubowski, S., Ratajczak, A. (2014). Opieka i wychowanie. Wczesny wiek szkolny (wiek 5/6-8/9 lat). W: A.I. Brzezińska (red.). Niezbędnik Dobrego Nauczyciela T3., Wydawnictwo: Instytut Badań Edukacyjnych Janicka, I., Liberska, H. (2014). Psychologia rodziny (Cz. 1, Rozdz. 1 i 5, Cz. 2, Rozdz. 1, 4, 5, 6). Wyd. PWN, Warszawa Matejczuk, J. (2014). Opieka i wychowanie. Wiek przedszkolny (wiek 2/3-5/6 lat). W: A.I. Brzezińska (red.). Niezbędnik Dobrego Nauczyciela T2., Wydawnictwo: Instytut Badań Edukacyjnych Nowak, M. (2008). Teorie i koncepcje wychowania. WAiP, Warszawa (wybrane koncepcje) Śliwerski, B. (2015). Współczesne teorie i nurty wychowania. Impuls Wyd., Kraków (wybrane koncepcje)
	Uzupełniająca lista lektur	Mendel, M., Boryczko, M., Jaworska-Matys, D. (2015). Dialog międzykulturowy i polska szkoła, W: A. Kożyczkowska, K. Kossak-Główczewski (red.). Wielokulturowość. Między edukacją regionalną i edukacją wielokulturową. Kraków, Impuls Wyd.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.